Ladislau Daradici
Înaripatele din vis

- Iar ai păcătuit, Anghele!
- Am păcătuit, Doamne…
- Cu ce-ai păcătuit, Anghele?
- Am ucis, Doamne…
- Ce-ai ucis, Anghele?
- Păsări, Doamne…

Noaptea se întorceau din nou. Cu aripile frînte şi penele mînjite cu sînge negrui, cu ochii arşi şi piepturile sfîrtecate. Piuiau disperate întru suferință inocentele victime-păsări, iar sîngele se prelingea pe nisip; era prea mult sînge şi prea multe păsări ucise erau. Apoi, cînd începeau să se metamorfozeze deja grotesc în hălci însîngerate de carne apucate parcă de mîini hulpave, sfîşiate de dinți ascuțiți şi molfăite de guri nesătule, se trezea vomitînd. Alteori îl urmăreau pur şi simplu, cotropindu-i lumea stranie a visului, iar el se ascundea din calea lor, ca un biet fugar hăituit la nesfîrşit, scuipîndu-şi plămînii şi zdrențuindu-şi sufletul, furişîndu-se prin perdelele de stuf, prin crîngurile de soc şi de răchită de pe malul Mureşului; se strîngeau în jurul lui cîrîind, piruind, țipînd, jalnic jelindu-şi moartea inutilă. Căci de mîna lui se sfîrşiseră toate, o ştia, devenind înfricoşătoare năluciri înaripate bîntuindu-i somnul, acest frate blestemat al morții, iar Anghel, neputincios şi îngrozit în acelaşi timp, terorizat de toți aceşti strigoi zămisliți parcă din remuşcare şi din propria-i imaginație bolnavă, îşi acoperea ochii şi îşi astupa urechile ca să nu le mai vadă rănile înnegrite şi să nu le audă scîncetele disperate. Însă totul era în zadar, în zadar era totul, căci păsările reveneau, aceleaşi mişcătoare hoituri imperfecte şi dezgustătoare, cîrduri-cîrduri, ca în amurgurile judecății de apoi, sîngele revărsîndu-se în urma lor ca un potop de nestăvilit, gata să-l înece.

Şi se trezea. Afară se făcea lumină. Zările însîngerate îşi revărsau purpura prin odaie, mai întîi ca o şoaptă, apoi ca un cîntec. Şi atunci îl podidea plînsul: *Iartă-mă, Maria*…şoptea. *Iartă-mă*…

De acum era prea tîrziu însă. Măcar de i-ar fi fost dat să plîngă şi atunci… Dar n-a putut. Şi în fiecare noapte, nopți de coşmar ale sîngelui,

ea însăşi devenea o zburătoare, amestecîndu-se printre păsările ucise, printre gaițe şi corcodei, prigorii şi coțofene, berze, stîrci, pescăruşi, egrete şi pelicani, slabă şi albă şi însingurată ca un înger renegat cu aripile ciuntite, rostindu-i necontenit numele: *Anghele, Anghele*…

Dar el ştia deja că ea însăşi este moartă şi chiar dacă această moarte nu putea fi pusă pe seama lui, căci asta n-o puteau face nici măcar ei, simțea cumva vina, era ca o povară de care nu te poți lepăda oricum, nu, nu eu te-am ucis, Maria, au fost copiii noştri, ai noştri ar fi trebuit să fie, eu te-am iubit şi atunci, şi după aceea, te-am iubit chiar dacă nu ți-am spus-o niciodată…

Căci niciodată nu i-a spus-o.

*

Şi-a pierdut mințile, rîdeau, căci nu-i posibil ca nouă ani să împuşti necontenit la păsări şi apoi să te trezeşti un sfînt, că-ți sună dintr-odată apelul apostolicesc, chiar ție, cel care ucideai pînă şi rîndunelele, îngemănîndu-te astfel cu duhul mistuitor al focului, sau berzele, stîrnind asupra satului spiritele malefice ale înecaților. Pentru că el a stîrnit şi hainul şi cîinosul din oameni, tîrziu, după moartea Mariei, *ve-ge-ta-ri-a-nul*, îi strigau turbați, *ve-ge-ta-ri-a-nul*, deşi nu erau încă în clar ce poate însemna asta, las' că-ți arătăm noi cuvioşenie, îi spuneau, curvă de suflet, sfințenia mă-sii de-afurisească…

Şi orbiți de furie şi mînați de ură, au purces să-l învețe minte şi să-l sature. Şi asta, la patru ani după moartea Mariei, cînd toate puteau fi deja pudrate de colbul uitării şi-al nepăsării, cînd nopțile sale deveniseră deja cel mai necruțător şi insuportabil purgatoriu, încît moartea oricum ar fi însemnat eliberare şi izbăvire, ori, poate, dimpotrivă, o inevitabilă şi iremediabilă pogorîre pe porțile infernului.

Aşa a reizbucnit ura în ei ca un pojar blestemat, chiar în ei, cuvioşii şi creştinii, dar trebuia pedepsit şi săturat cu carnea pe care o refuza acum, căci refuzul ei echivala cu refuzul sîngelui, cu refuzul vărsării acestuia şi, implicit, cu desconsiderarea şi renegarea lor, a majorității.

Îl săturăm de sînge, spuneau, de parcă nu-i era de-ajuns tot sîngele potopit în visele sale şi în sufletul său. Nu ucideți păsările, şoptea el atunci celor care binevoiau să-l asculte. Şi sufletul e o pasăre, zicea,

că-ți închizi ochii şi sufletul tău îşi ia zborul, iar cine va ucide păsări şi se va hrăni cu ele se va hrăni cu sufletele semenilor săi, iar sufletul său nu-şi va găsi în vecii vecilor odihna…

Şi sufletul tău, Maria? Şi sufletele noastre?

Dar, Dumnezeule, cîte abisuri infernale pot tăinui bietele noastre trupuri, cînd totu-i blestem şi otravă în acest clocot halucinant al sîngelui, ceea ce ne atrage sau ne respinge, ceea ce ne încîntă sau ne dezgustă, tîrîndu-ne spre hăţişurile demenţei, impulsul de a răvăşi totul şi de a desface, de a nimici sîmburele de inocenţă în diabolica frenezie a instinctelor… Şi cît de fascinant e acest joc între esenţă şi aparenţă, între ceea ce eşti şi ceea ce pari a fi, între ceea ce ai fost şi ceea ce ai putea deveni, înger şi demon, victimă ori călău…

Şi sufletul tău, Maria? Sufletele noastre?…

*

Dacă medicii ar fi lăsat-o atunci să moară, nimic din toate astea nu s-ar mai fi întîmplat. Era moartă oricum, imobilizată în pat de atîţia ani, uşoară şi slabă şi atît de tăcută încît nu supăra niciodată pe nimeni. Uneori, pur şi simplu uitau că mai există printre ei, pe lume… Iar el, Anghel, devenea înger în preajma ei, vara o lua în braţe şi o scotea în curte, sub vie, aşezînd-o în balansoarul vechi şi scorojit, învelind-o grijuliu cu pătura; stătea acolo de la răsăritul soarelui şi pînă la miezul nopţii. Căci cel mai mult îi plăcea să privească stelele. N-o supărau nici măcar ţînţarii.

Mînca puţin, aproape deloc, şi întotdeauna se curăţa singură. Mîinile-i funcţionau încă, albe şi subţiri, uşoare ca nişte aripi de vinderel, toată fiinţa-i adunîndu-se în cei doi ochi imenşi şi verzi, mai adînci decît abisurile mării.

Iarna rămînea şi peste zi în balansoar, acolo, lîngă sobă. Era de-a dreptul fascinată de flăcările molatice şi zbuciumate în acelaşi timp, ca nişte aripi de suflete uşoare. Se pare că descoperise adevărata fericire, faptul de a te putea bucura din plin de un lucru care pentru alţii n-ar fi contat cîtuşi de puţin.

Anghel ştia: era aproape o sfîntă şi nu-i reproşa nici lui nimic. Ar fi putut muri atunci, la primul copil, după ce îl născuse mort. Dar doctorii au împiedicat-o să moară. Iar lui i-au spus că nu va mai putea avea

copii, să se obişnuiască cu ideea... Doar dacă nu voia, cumva, s-o ucidă...

Era încă tînăr şi îndărătnic şi în seara aceea ea îl prevenise, dar el nu a vrut s-o asculte. Cînd a venit vremea regretelor, era prea tîrziu deja. Şi din nou a murit doar pruncul, iar Maria a paralizat. Din nou doctorii n-au vrut s-o lase să moară.

Nouă ani a zăcut apoi şi în acest timp n-a mai atins-o. În schimb, a împuşcat la păsări.

Era atît de fragilă, Doamne, copil am vrut, îşi zicea, şi uite-o, e ca un copil... Tot timpul zîmbea, vorbea frumos, era educată şi atît de delicată, chiar cînd citea, în balansoarul ei, se oprea, privindu-te cînd intrai în curte, întrebîndu-te cuminte, vorbindu-ți. O îndrăgiseră pînă şi copiii de pe uliță, îi zîmbeau, se jucau în preajma ei şi-i aduceau flori şi mere, ea citindu-le poveşti. Iar Anghel, cît timp îi era în preajmă, se îmblînzea, resemnat. E ca un copil mare, zicea şi ea, la rîndu-i, Doamne, e ca un copil mare Anghel ăsta al meu, şi se ruga pentru sufletul lui, însă din momentul în care el îşi lua puşca, strecurîndu-se apoi prin grădini spre crîngurile de pe malul Mureşului, diavolul renăştea în el, şi atunci ucidea tot ce-i ieşea în cale, devenind o pacoste pentru înaripatele luncii, parcă răzbunîndu-se pentru nefericirea ei şi a lui, eliberîndu-se de toate forțele întunecate care-i acaparau ființa.

Atunci nu mai semăna a om. Ochii i se măreau, înroşindu-se, iar mîinile-i deveneau negre parcă, de ură şi înverşunare. Iar oamenii îl vedeau şi se mirau atunci... Anghele, Anghele, îi spuneau, ai o nevastă bolnavă, de ce ucizi tot timpul ? Nu ți-e teamă de Dumnezeu? Fii şi tu om de omenie, poate se vindecă fata asta...

De-acum nu se mai vindecă, i-a răspuns odată preotului.

Şi a avut dreptate. Iar în cei nouă ani cît a durat calvarul, a albit complet: la treizeci şi cinci de ani, arăta ca unul de cinzeci.

Dumnezeu însă are răbdare, era de părere şi preotul, chiar dacă prețul este jertfa sutelor de zburătoare. A fost nevoie ca ea să moară şi abia atunci s-a dezmeticit şi el, devenind din vînător vînat, căci noapte de noapte, toate păsările acelea se întorceau din nou, parcă cerîndu-i socoteală.

Maria s-a stins la spital, iar seara, cînd a ajuns şi Anghel, un medic chiar se pregătea să-i facă autopsia. Ca să vadă şi ei, probabil, de unde-i venea răul acela mistuitor de moarte…

Şi medicul i-a spus lui Anghel să rămînă şi el, oricum trebuia să mai fie cineva de față, şi ce-i păsa lui de ce simte şi ce crede amărîtul, doar biata femeie îşi încheiase de mult socotelile cu viața, era o formalitate acea moarte, acea inevitabilă trecere dintr-o ipostază în alta, de pe un certificat pe celălalt.

Se spune că Anghel nici n-a clipit cît a durat autopsia. Şi abia cînd a ieşit de acolo a început să verse.

Iar din noaptea aceea, păsările reveneau mereu. Cu aripile frînte şi penele mînjite cu sînge negrui, cu ochii arşi şi piepturile sfîrtecate, gaițe şi prigorii, bîtlani şi lişițe, pescăruşi, berze, parcă revendicîndu-şi toate dreptul la viața netrăită şi tot sîngele vărsat în zadar.

*

- Cam asta-i povestea, conchise preotul bătrîn, cînd am ajuns în apropierea cimitirului. Cam asta e… Că toate devin poveşti, să nu vă mirați că țintirimu-i invadat de păsări; spre seară, întotdeauna se adună aici, iar după ce a murit şi Anghel, oamenii s-au obişnuit cu ele…

Era un cimitir frumos, bine îngrijit, chiar pe un dîmb, pe malul Mureşului. Sub o salcie bătrînă era meşterită, din lemn gălbui de salcîm, o băncuță. Ne aşezarăm acolo.

- Vedeți, continuă bătrînul, din ziua aceea Anghel n-a mai mîncat carne. Şi chiar în ziua înmormîntării Mariei şi chiar în prezența noastră, şi-a luat puşca şi a înfipt-o cu țeava în pămînt, lîngă fîntînă, izbind-o cu un baros pînă nu s-a mai văzut nimic din dînsa. Colinele le cutreiera şi acum, dar n-ar mai fi pricinuit vreun rău nici unei vrăbii. În schimb, a avut el parte de răutatea oamenilor care-l batjocoreau tot timpul, poreclindu-l *Bîtlanul*. Şi de-atunci aşa l-au pomenit… Anghel acceptase atitudinea lor, dar se ferea totuşi de ei, furişîndu-se prin sat, ca o umbră. În fiecare seară venea aici, în cimitir. Într-o zi a surprins nişte vlăjgani omorînd o pereche de coțofene, chiar le stricaseră cuibul, vrînd să sugrume şi puii. Anghel se rugă de ei să-i cruțe şi, surprinşi, băieții îi îndepliniră dorința. Iar el luă puii şi îi duse acasă, îi hrăni, îi îngriji şi îi învăță să zboare. Iar puii îi erau tot timpul prin preajmă… Cu timpul, au

apărut şi alte păsări, iar în serile ruginii de toamnă putea fi văzut deseori pe malul Mureşului, în mijlocul stîrcilor, pescăruşilor, ciorilor şi coţofenelor, şezînd pe nisip, neclintit, ca o stană de piatră.

A murit de tînăr, la patruzeci de ani, la patru ani de la moartea Mariei. S-a spînzurat pe malul Mureşului după ce, în toiul unei beţii, cîţiva bărbaţi demenţi i-au turnat ţuică pe gît şi l-au obligat să înghită carne crudă, însîngerată, de berbec: voiau să-l lecuiască şi să-l sature... Cînd l-am înmormîntat, erau mai multe păsări în cimitir decît oameni...

Bătrînul preot îşi termină relatarea, rămînînd îngîndurat. M-am făcut că nu observ că-şi şterge lacrimile. Gaiţele şi stăncuţele se plimbau tacticos printre morminte, aplecîndu-şi ritmic capetele, ca într-un ritual solemn, fascinant. Iar într-un colţ al cimitirului, pe o cruce de lemn, stăteau nemişcate, pe cele două braţe, două coţofene tinere.

- Întotdeauna le găseşti acolo, îmi spuse cu glasul tremurînd bătrînul. De parcă ar sta de pază... Vei vedea ce se întîmplă mai încolo, cînd au obosit deja: vor veni altele două, să le schimbe...

Mă gîndeam că nu e un fapt minor ca un cătun să-şi aibă propriul său martir. E ca şi cum ar fi, pe jumătate, izbăvit...

(Povestire publicată în *Alternativ SF*, 20/1996)

Article printed from Nautilus: **http://www.nautilus.nemira.ro**

URL to article: **http://www.nautilus.nemira.ro/povestiri/inaripatele-din-vis/**

Click here to print.

Copyright © 2008 Nautilus.